

آیین نامه امتحانات دوره‌های ابتدایی و راهنمایی تحصیلی

جلسه ۶۳۳ تاریخ ۱۳۷۷/۱۲/۲۰ - شماره ابلاغ ۱۲۰/۵۳۵۰/۸ تاریخ ۱۳۷۷/۱۲/۲۳

فصل اول - هدف:

در آموزش ابتدایی و راهنمایی تحصیلی، ارزشیابی از فعالیت‌های آموزشی و پرورشی از وظایف معلمان است که به منظور کارایی و اثربخشی مدارس و مشارکت فعال دانش‌آموزان در فرآیند یاددهی و یادگیری جهت نیل به هدف‌های زیر انجام می‌پذیرد.

- ۱- ارزیابی مستمر پیشرفت تحصیلی و تربیتی دانش‌آموزان.
- ۲- آگاه ساختن دانش‌آموزان از میزان پیشرفت تحصیلی و تربیتی خود و نیز مطلع ساختن اولیای آنان از وضعیت تحصیلی فرزندان.
- ۳- پرورش استعدادها و پرورش روحیه تلاش، ابتکار و رقابتهای سالم در دانش‌آموزان.
- ۴- حصول اطمینان از تحقق شرایط لازم به منظور ارتقای دانش‌آموزان به پایه تحصیلی بالاتر.
- ۵- بدست آوردن قسمتی از اطلاعات موردنیاز برای ارزشیابی از کیفیت و محتوای برنامه‌های آموزشی، روش‌ها و وسایل تدریس و کار مدارس.
- ۶- تشخیص استعدادها و علائق دانش‌آموزان به منظور راهنمایی آنان در فعالیتهای آینده.

فصل دوم - کلیات:

ماده ۱- امتحانات دوره‌های ابتدایی و راهنمایی تحصیلی در دو نوبت برگزار می‌شود، امتحانات نوبت اول لغایت دهم بهمن‌ماه و امتحانات نوبت دوم لغایت پایان خردادماه هر سال برگزار خواهد شد. در ایام امتحانات نوبت اول کلاس‌های درس دایر خواهد بود. در امتحانات نوبت دوم دایر بودن کلاس‌های درس الزامی نیست.

تبصره ۱- امتحان پایانی نوبت اول از مطالب تدریس شده همان نوبت و امتحان پایانی نوبت دوم از تمام محتوای کتاب درسی به عمل می‌آید.

تبصره ۲- نمره امتحان هر درس در نوبت اول با احتساب ضریب یک و در نوبت دوم با احتساب ضریب ۲ در کارنامه درج می‌گردد.

ماده ۲- نمره امتحان هر درس در هر نوبت میانگین نمره امتحان پایانی و نمره ارزشیابی مستمر همان نوبت خواهد بود که بر مبنای ۲۰ مشخص می‌شود. ضمناً چنانچه نمره دانش‌آموزی پس از محاسبه میانگین نمره ارزشیابی مستمر و پایانی در هر یک از نوبتهای امتحانی داخلی به صورت اعشاری بود معلم مربوطه می‌تواند با توجه به وضعیت درسی دانش‌آموز در کلاس به هر نحو که صلاح می‌داند نمره وی را سر راست کند.

تبصره ۱- نمره ارزشیابی مستمر با توجه به میزان مشارکت دانش‌آموز در فعالیتهای یادگیری از طریق بررسی تکالیف درسی، انجام پرسشهای تدریجی، بررسی فعالیتهای مرتبط با درس خارج از کلاس و نظایر آن تعیین می‌شود و حداقل ۵ نمره از نمره ارزشیابی مستمر به فعالیتهای خارج از کلاس اختصاص می‌یابد. معلم موظف است حداکثر ده روز قبل از برگزاری امتحانات هر نوبت نمره ارزشیابی مستمر را به دفتر مدرسه تحویل دهد. ضمناً معلمان باید نمره‌های ثبت شده در دفتر خصوصی را در صورت مرخصی یا انتقال از طریق مدرسه به معلم جدید تحویل دهند.

تبصره ۲- نمره امتحانی نوبت شهریورماه صرفاً بر مبنای امتحان پایانی خواهد بود و نمره ارزشیابی مستمر دخالت نخواهد داشت.

تبصره ۳- در امتحان نهایی پایه سوم راهنمایی تحصیلی به شرطی نمره ارزشیابی مستمر نوبت دوم مؤثر خواهد بود که نمره امتحان پایانی کمتر از هفت نباشد.

تبصره ۴- دانش‌آموزی که به علت غیبت موجه (ثبت‌نام بدون حضور در کلاس با مجوز کمیسیون خاص اداره آموزش و پرورش، بیماری و نظایر آن) در طول هر یک از نوبتهای امتحانی اول و دوم فاقد نمره ارزشیابی مستمر است و لیکن در امتحانات پایانی نوبتهای مذکور دارای نمره امتحانی است، نمره امتحان پایانی وی عیناً به جای نمره ارزشیابی مستمر منظور می‌گردد.

۱- به استناد مصوبه شصت و شصت و نهمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۸۰/۹/۲۹ که طی شماره ۱۲۰/۳۱۱۳/۸ تاریخ ۱۲۰/۱۰/۱ ابلاغ شده است: نظر به اینکه ارزشیابی‌های پیشرفت تحصیلی بخش جدایی‌ناپذیر از فرآیند یاددهی - یادگیری هستند لذا ضروری است در ایام برگزاری امتحانات پایانی نوبت اول کلاسهای درس دایر و آموزش و تدریس برقرار باشد. در مواردی که به دلیل شرایط خاص منطقه و محدودیت امکانات مدارس، تعطیلی کلاسهای درس اجتناب‌ناپذیر است، مدارس راهنمایی تحصیلی و متوسطه می‌توانند با اخذ مجوز کتبی از کمیسیون خاص اداره آموزش و پرورش منطقه، کلاس‌های درس را تعطیل کنند. در این صورت مدت زمان برگزاری این امتحانات نباید حداکثر از دو هفته تجاوز کند و لازم است موضوع قبلاً به اطلاع اولیا دانش‌آموزان برسد.

تبصره ۵- نمره ارزشیابی مستمر دانش آموزی که قبل از برگزاری امتحانات پایانی با رعایت مقررات از مدرسه‌ای به مدرسه دیگر منتقل شود، توسط معلم مدرسه مقصد براساس ارزشیابی‌های وی و ارزشیابی‌های معلم مدرسه قبلی (در صورت وجود) تعیین می‌شود.

تبصره ۶- مدیر مدرسه موظف است در طول هر نوبت حداقل یک بار (حدود یک ماه قبل از امتحانات) دانش آموز و ولی وی را از نتایج ارزشیابی مستمر هر درس مطلع نماید.

ماده ۳- نمره امتحان دانش آموزان در هر درس در نوبت‌های اول و دوم توسط معلم براساس نمره ارزشیابی مستمر و نمره امتحان پایانی تعیین می‌شود این نمره به وسیله معلم در لیست نمره‌ها ثبت و امضاء می‌شود و حداکثر ۱۰ روز بعد از خاتمه امتحانات هر نوبت تسلیم دفتر مدرسه می‌گردد.

ماده ۴- نمره‌های امتحانی نوبت‌های اول، دوم و تجدیدی و نمره انضباط حداکثر یک ماه پس از خاتمه امتحانات هر نوبت در دفتر امتحانات پلمپ شده مدرسه و کارنامه تحصیلی دانش آموزان در ستونهای جداگانه و بدون خدشه و قلم خوردگی با جوهر مشکی و با دقت ثبت می‌شود.

تبصره ۱- نام و نام خانوادگی مدیر مدرسه و مسؤول ثبت نمرات در ذیل کارنامه دانش آموزان و دفتر امتحانات درج و حداکثر یک ماه پس از اعلام نتیجه قطعی امتحانات هر دانش آموز به امضای مدیر و مسؤول ثبت نمرات می‌رسد و با مهر مدرسه مهر می‌گردد.^۲

تبصره ۲- نمونه دفتر امتحانات و کارنامه تحصیلی دانش آموزان توسط وزارت آموزش و پرورش تهیه و پس از تأیید کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش به مناطق آموزشی کشور ابلاغ می‌شود.

ماده ۵- دفتر امتحانات مدرسه باید حداکثر دو ماه پس از پایان سال تحصیلی توسط فردی که از سوی اداره آموزش و پرورش مأمور می‌شود بررسی، مسدود، مهر و امضاء گردد.

ماده ۶- چنانچه معلم مربوط ظرف یک هفته پس از انجام هر امتحان، به هر علتی اوراق امتحانی را تصحیح نکند، مدیر مدرسه ضمن گزارش موضوع به اداره متبوع باید به تشخیص خود اوراق امتحانی را جهت تصحیح در اختیار یکی از معلمان واجد شرایط قرار دهد.

ماده ۷- اوراق امتحانات خرداد، شهریور و دی ماه در امتحانات داخلی به مدت شش ماه و در امتحانات نهایی به مدت یک سال نگه داری و سپس برابر مقررات امجا می‌شود، ولی دفاتر امتحانی و لیست اصلی نمره‌ها جزو مدارک تحصیلی محسوب می‌شود و لازم است به طور دائم نگه داری شود. در ضمن کارنامه تحصیلی دانش آموز نیز تا مدتی که برابر مقررات تحویل ولی وی نشده است باید در مدرسه حفظ گردد.^۳

ماده ۸- در هر نوبت به هر دانش آموز براساس رفتار، اخلاق، رعایت موازین اسلامی، رعایت اصول بهداشت و نظافت شخصی، کیفیت حضور و غیاب و رعایت مقررات مدرسه یک نمره انضباط داده می‌شود. نمره انضباط در محاسبه معدل امتحانات منظور نمی‌شود ولی در کارنامه تحصیلی و دفتر امتحانات درج می‌گردد.

معدل نمره‌های انضباط نوبت اول و دوم پایه سوم راهنمایی تحصیلی به صورت یک نمره مستقل در گواهینامه پایان تحصیلات دوره سه ساله راهنمایی تحصیلی ثبت می‌شود.

تبصره ۱- نمره انضباط دانش آموز در هر نوبت امتحانی بدین طریق بدست می‌آید که کلیه معلمان همزمان با نمرات امتحانی پایان هر نوبت یک نمره انضباط برای هر یک از دانش آموزان کلاس خود به دفتر مدرسه تسلیم می‌نمایند. دفتر مدرسه معدل این نمره‌ها را به عنوان نمره انضباط معلمان در نظر می‌گیرد. ضمناً مدیر و معاونان مدرسه نیز به طور مشترک یک نمره انضباط برای هر دانش آموز به دفتر مدرسه تسلیم می‌کنند. میانگین دو نمره مذکور، نمره انضباط دانش آموز در هر نوبت خواهد بود.

تبصره ۲- برای دانش آموزانی که از جهش تحصیلی استفاده می‌کنند نمره انضباط منظور نمی‌گردد.

ماده ۹- برای دارندگان نقص عضو مؤثر در امتحانات کتبی، شفاهی و عملی مدیر مدرسه یا رئیس هیئت ممتحنه حوزه اجرا با اطلاع اداره آموزش و پرورش متبوع، تسهیلاتی متناسب با نقص عضو فراهم می‌نماید و در صورت لزوم از امتحان دروس عملی که از نظر جسمی قادر به انجام آن نمی‌باشند معاف می‌شوند. در چنین صورتی اگر درس یا دروس مذکور دو نوع امتحان داشته باشد (شفاهی - عملی) برای امتحان غیرعملی نمره ۲۰ منظور می‌شود و اگر امتحان درس صرفاً عملی باشد نمره‌ای منظور نخواهد شد، در این حالت صورت جلسه‌ای به امضای مدیر و دو نفر از معلمان در امتحانات داخلی و یا رئیس هیئت ممتحنه و دو نفر از اعضای آن هیئت در امتحانات نهایی تنظیم می‌شود.

۱- به استناد مصوبه دویست و هفتاد و چهارمین جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش ۸۰/۱۰/۱۸ که طی شماره ۱۲۰/۳۴۳۱/۸ تاریخ ۸۰/۱۰/۲۹ ابلاغ شده است: «در مدارسی که از وجود نیروهای سرباز معلم، حق التدریس و نیروهای پاره‌وقت استفاده می‌شود مسئولیت ثبت نمرات دانش آموزان در کارنامه‌های تحصیلی و دفتر امتحانات به عهده نیروهای مذکور است، ولیکن مهر و امضاء و تأیید نهایی مدارک معاهده معلم راهنما خواهد بود».

۱- به استناد مصوبه شصت و شصت و سومین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۸۰/۳/۳۱ که طی شماره ۱۲۰/۷۹۲/۸ تاریخ ۸۰/۴/۳ ابلاغ شده است. ضمناً برابر اعلام نظر دویست و سی و هفتمین جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۷۹/۶/۱ نگره داری و امحاء اوراق امتحانی پایه پنجم ابتدایی همانند پایه‌های داخلی دوره مذکور خواهد بود. ضمناً برابر نامه شماره ۱۲۰/۳۸۸۹/۸ تاریخ ۸۰/۱۱/۲۷ دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش ماده ۷ شامل امتحانات داخلی نوبتهای اول دوره‌های ابتدایی و راهنمایی تحصیلی نخواهد بود.

تسهیلات انجام شده مستند به این ماده را توضیح می‌دهند و موضوع باید در ستون ملاحظات دفتر امتحانات و کارنامه تحصیلی این قبیل دانش‌آموزان درج شود.

تبصره ۱- مدیر مدرسه موظف است دانش‌آموزان شرکت‌کننده در امتحان نهایی مشمول این ماده را کتباً به رئیس هیئت ممحنه معرفی نماید.

تبصره ۲- چنانچه دانش‌آموزی در زمان برگزاری امتحانات و یا قبل از آن دچار سانحه‌ای شود به نحوی که قادر به نوشتن نباشد، می‌تواند از منشی مناسبی که از طرف مدیر مدرسه در امتحانات داخلی و رئیس هیئت ممحنه در امتحانات نهایی تعیین می‌شود استفاده نماید.

ماده ۱۰- امتحان تعلیمات دینی دانش‌آموزان اقلیت‌های دینی مذکور در قانون اساسی برابر شیوه‌نامه‌های وزارت آموزش و پرورش انجام و نمره آن در دفاتر امتحانی و کارنامه آنان قید می‌شود. ضمناً در صورت تمایل دانش‌آموز به شرکت در امتحان تعلیمات دینی اسلامی منعی برای شرکت وی نخواهد بود.^۴

ماده ۱۱- پایه تحصیلی دانش‌آموزی که به عللی مانند عدم دسترسی به مدرسه، بیماری و یا اقامت در خارج از کشور نتوانسته به موقع وارد مدرسه شود یا مدارک تحصیلی وی در اثر حوادثی از قبیل سیل، زلزله و آتش‌سوزی از بین رفته و یا وقفه‌ای در ادامه تحصیل او ایجاد شده است و همچنین پایه تحصیلی دانش‌آموزی که مدارک قابل قبولی جهت ارزشیابی ندارد، در دوره ابتدایی با رعایت حداقل سن متعارف ثبت‌نام و بررسی‌های انجام شده از سوی شورای معلمان توسط شورای مدرسه تعیین می‌شود و در ستون ملاحظات دفتر آمار به رأی شورای مدرسه استناد می‌شود. در دوره راهنمایی، متقاضی ادامه تحصیل با توجه به حداقل سن متعارف و توانایی خود می‌تواند با معرفی اداره آموزش و پرورش محل در امتحان ورودی پایه موردنظر شرکت نموده و در صورت احراز شرایط قبولی در پایه بالاتر ادامه تحصیل دهد. (سن متعارف در دوره ابتدایی برای پایه‌های اول تا پنجم به ترتیب ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ سال تمام و برای پایه‌های اول تا سوم راهنمایی ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ سال تمام می‌باشد).^۵

تبصره ۱- دانش‌آموزان متقاضی امتحان ورودی در دوره راهنمایی تحصیلی باید ابتدا به اداره آموزش و پرورش مراجعه کنند تا جهت امتحان به یکی از مدارس که از قبل بدین منظور اختصاص یافته معرفی شوند. ثبت‌نام آنان پس از اعلام نتیجه از طرف مدرسه مذکور با معرفی اداره آموزش و پرورش در یکی از مدارس انجام خواهد شد.

تبصره ۲- امتحان ورودی در دوره راهنمایی تحصیلی طبق مفاد این آیین‌نامه به صورت یک نوبتی و بدون تجدیدی است و مواد امتحانی آن عیناً مواد امتحانی داوطلبان آزاد خواهد بود شرکت‌کنندگان در امتحان ورودی به شرطی قبول شناخته می‌شوند که با رعایت مفاد ماده ۱۸، نمره امتحانی آنان در سایر دروس کمتر از ۱۰ نباشد و در صورت مردودی با تمایل داوطلب، مدرسه می‌تواند از وی در پایه پایین‌تر امتحان بعمل آورد.

تبصره ۳- نمرات امتحان ورودی قبول‌شدگان دوره راهنمایی تحصیلی در ستون شهر یورماه دفتر امتحانات و کارنامه تحصیلی آنان ثبت می‌شود. شماره معرفی‌نامه با اشاره به ماده ۱۱ این آیین‌نامه در ستون ملاحظات درج و پس از امضای مدیر با مهر مدرسه، مهر می‌شود.

تبصره ۴- متقاضیان شرکت در امتحانات پایه‌های پنجم ابتدایی و سوم راهنمایی باید به همراه داوطلبان آزاد یا دانش‌آموزان در امتحانات مربوط شرکت نمایند.

تبصره ۵- امتحان ورودی براساس این ماده صرفاً به منظور تعیین پایه تحصیلی دانش‌آموز جهت ورود به مدرسه و ادامه تحصیل می‌باشد و ارزش دیگری ندارد.

فصل سوم - نحوه برگزاری امتحانات پایانی:

ماده ۱۲- امتحانات پایه‌های اول تا چهارم و نوبت اول پایه پنجم ابتدایی داخلی و توسط مدارس برگزار می‌شود و امتحانات نوبت دوم و تجدیدی پایه پنجم ابتدایی به صورت هماهنگ با سؤالات واحد و برنامه معین (بصورت همزمان) که توسط اداره آموزش و پرورش منطقه یا ناحیه مربوط طرح و تهیه خواهد شد در مدرسه برگزار می‌شود.

تبصره - به استثنای طرح سؤالات امتحانی پایه پنجم ابتدایی، سایر امور مربوط به انجام امتحان و تصحیح اوراق پایه مذکور و بزرگسالان پایه پنجم نهضت سوادآموزی همانند پایه‌های داخلی دوره ابتدایی خواهد بود.^۶

ماده ۱۳- امتحانات پایه‌های اول و دوم و نوبت اول پایه سوم راهنمایی داخلی است و توسط مدرسه برگزار می‌شود و امتحانات نوبت دوم و تجدیدی پایه سوم راهنمایی تحصیلی نهایی است و سؤالات آن از سوی اداره کل آموزش و پرورش استان مربوط طرح می‌شود، این امتحانات طبق دستورالعمل‌های وزارت آموزش و پرورش توسط هیئت ممحنه هر حوزه امتحانی که از طرف اداره آموزش و پرورش محل تعیین می‌شود برگزار می‌گردد.

۱- به استناد مصوبه ششصد و شصت و سومین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۸۰/۳/۳۱ که طی شماره ۱۲۰/۷۹۴/۸ تاریخ ۸۰/۴/۳ ابلاغ شده است، ماده مذکور اصلاح گردید.

۲- به استناد ماده ۴۳ آیین‌نامه اجرایی مدارس مصوب ششصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۷۹/۵/۲۰ که طی شماره ۱۲۰/۱۰۷۷/۸ تاریخ ۷۹/۶/۷ ابلاغ شده است ماده مذکور اصلاح گردید.

۳- به استناد مصوبه دویست و سی و هفتمین جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۷۹/۶/۱ تبصره فوق اصلاح شد.

- تبصره ۱-** در مدارسی که حداقل سه کلاس در پایه سوم راهنمایی وجود داشته باشد، می‌توان با صلاحدید اداره آموزش و پرورش از دانش‌آموزان در همان مدرسه امتحان به عمل آورد.
- تبصره ۲-** مدیر مدرسه موظف است فهرست مشخصات دانش‌آموزان پایه سوم راهنمایی و ریزنمرات امتحانی نوبت اول و نمرات ارزشیابی مستمر و شفاهی و عملی نوبت دوم و نمره انضباط هر یک از آنان را حداکثر تا یک هفته قبل از شروع امتحانات نهایی به اداره آموزش و پرورش ارسال دارد.
- تبصره ۳-** معاونت آموزشی وزارت آموزش و پرورش موظف است در هر یک از پایه‌های تحصیلی دوره راهنمایی سؤالات امتحانی یک یا دو ماده درسی را طرح کرده و با اطلاع قبلی به استان‌ها ارسال دارد.

فصل چهارم - شرایط قبولی در امتحانات:

- ماده ۱۴-** دانش‌آموزی در خردادماه قبول شناخته می‌شود که دارای شرایط زیر باشد:
- الف - معدل کل وی کمتر از ده نباشد.
- ب - نمره امتحانی نوبت دوم او در هیچ یک از مواد درسی بدون ضریب کمتر از ده نباشد.
- ج - نمرات سالیانه وی در هیچ یک از مواد درسی کمتر از ۳۰ نباشد.
- تبصره ۱-** نمره سالیانه هر درس حاصل جمع نمره نوبت اول و دو برابر نمره نوبت دوم خواهد بود.
- تبصره ۲-** معدل کل دانش‌آموز عبارت است از مجموع نمرات سالیانه همه دروس (به جز نمره انضباط) تقسیم بر سه برابر تعداد مواد درسی آن پایه.
- ماده ۱۵-** حذف شد.^۷

ماده ۱۶- دانش‌آموزی که نمره امتحان نوبت دوم یا نمره سالیانه وی در درس یا دروسی به حد نصاب قبولی نرسیده باشد تجدید شناخته می‌شود و باید در شهریورماه در امتحان آن درس یا دروس شرکت کند، نمرات امتحانی شهریورماه در ستون تجدیدی با ضریب دو درج می‌گردد و به جای نمره خردادماه همان درس یا دروس در معدل کل محاسبه و در صورت احراز شرایط مندرج در بندهای الف و ب ماده ۱۴ قبول شناخته می‌شود.

ماده ۱۷- امتحان تجدیدی هر دانش‌آموز در همان محلی برگزار می‌شود که امتحانات خردادماه را گذرانیده است در صورتی که محل اقامت ولی یا سرپرست دانش‌آموزی قبل از برگزاری امتحانات تجدیدی تغییر یابد، دانش‌آموز می‌تواند با اخذ گواهی عکس‌دار (حاوی مشخصات و مواد تجدیدی) از مدرسه مربوط و معرفی اداره آموزش و پرورش همان منطقه و با در دست داشتن مدارک لازم مبنی بر انتقال، به اداره آموزش و پرورش محل سکونت جدید مراجعه و با معرفی اداره مزبور، در امتحان تجدیدی یکی از مدارس شرکت نماید. نمره‌های تجدیدی چنین دانش‌آموزی از طریق اداره آموزش و پرورش محل جدید، به اداره آموزش و پرورش قبلی جهت ابلاغ به مدرسه‌ای که دانش‌آموز قبلاً تحصیل می‌کرده است ارسال می‌گردد تا مدرسه مذکور با توجه به نمره‌های دیگر وی و رعایت سایر مقررات اعلام نتیجه نماید.

ماده ۱۸- دانش‌آموزی که معدل کل وی در خرداد یا شهریورماه حداقل ده (۱۰) باشد ولی در یک درس نمره کمتر از ده و یا معدل کل وی حداقل دوازده (۱۲) باشد ولی در دو درس نمره کمتر از ده کسب کند، قبول شناخته می‌شود.

- تبصره ۱-** استفاده دانش‌آموز از مفاد این ماده در خردادماه به شرط احراز بند ج ماده ۱۴ بلامانع است.
- تبصره ۲-** دانش‌آموز نمی‌تواند در یک دوره تحصیلی در هر درس دو سال متوالی از مفاد این ماده در هر درس استفاده کند.
- تبصره ۳-** استفاده از مفاد این ماده در ستون ملاحظات دفتر امتحانات و کارنامه تحصیلی و معرفی‌نامه ثبت‌نام، درج می‌شود.
- تبصره ۴-** مدیران مدارس موظف اند با برنامه‌ریزیهای لازم زمینه جبران ضعف درسی این قبیل دانش‌آموزان را فراهم آورند.
- ماده ۱۹-** چنانچه دانش‌آموزی در امتحان پایانی نوبت اول یا دوم درسی غیبت غیرموجه داشته باشد، نمره پایانی آن درس صفر محسوب می‌شود و نمره وی در آن درس از میانگین نمره ارزشیابی مستمر آن نوبت و نمره صفر تعیین خواهد شد.

تبصره - دانش‌آموزان پایه سوم راهنمایی در امتحان نهایی نوبت دوم مشمول مفاد این ماده نمی‌شوند و نمره نوبت دوم آنان صفر منظور می‌شود.

ماده ۲۰- دانش‌آموزی که به علت غیبت موجه در نوبت اول در یک، چند و یا تمام دروس نمره امتحانی نداشته باشد نمرات امتحانی نوبت دوم وی به جای نمرات امتحانی درس یا دروسی که در آن‌ها نمره امتحانی نداشته، منظور می‌گردد.^۸

۱- به استناد مصوبه ششصد و هفتاد و چهارمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۸۱/۲/۵ که طی شماره ۱۲۰/۴۰۰/۸ تاریخ ۸۱/۲/۷ ابلاغ شده است ماده ۱۵ حذف و مواد ۱۶، ۱۸ و تبصره ۲ به شرح فوق اصلاح و تبصره ۴ به ماده ۱۸ اضافه گردید.

۱- به استناد بند ۲ نامه شماره ۱۲۰/۴۵۰/۸ تاریخ ۸۰/۳/۶ دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش، دانش‌آموزانی که در طول هر یک از نوبت‌های امتحانی اول و دوم، نمره ارزشیابی مستمر دارند و لیکن به علت غیبت موجه فاقد نمره در امتحان پایانی هستند طبق مواد ۲۰ و ۲۱ آیین‌نامه امتحانات دوره‌های ابتدایی و راهنمایی تحصیلی عمل شود.

ماده ۲۱- دانش آموزی که به علت غیبت موجه در نوبت دوم از یک، چند و یا تمام مواد درسی نمره امتحانی نداشته باشد می تواند با رعایت ماده ۲۵ و تبصره ذیل آن، درس یا دروس مربوط را امتحان دهد و برابر شرایط قبولی خردادماه اعلام نتیجه شود. چنانچه دانش آموز در تمام یا برخی از دروس در امتحانات غایبین موجه شرکت نکند، بدون محاسبه معدل، همراه سایر دانش آموزان تجدیدی در شهریورماه در امتحان درس یا دروس مربوط شرکت خواهد کرد. اعلام نتیجه این قبیل دانش آموزان همانند سایر دانش آموزان تجدیدی خواهد بود.

ماده ۲۲- دانش آموزی که به علت غیبت موجه در نوبت های اول و دوم در یک، چند و یا تمام مواد درسی نمره امتحانی نداشته باشد می تواند با رعایت ماده ۲۵ و تبصره ذیل آن درس یا دروس مربوط را امتحان دهد. نمرات مأخوذه این قبیل دانش آموزان بدون ضریب، برای نوبت اول و با ضریب ۲ برای نوبت دوم منظور می گردد و برابر شرایط قبولی خردادماه اعلام نتیجه می شود. چنانچه دانش آموز در تمام یا برخی از دروس در امتحانات غایبین موجه شرکت نکند، بدون محاسبه معدل، همراه سایر دانش آموزان تجدیدی در شهریورماه در امتحان درس یا دروس مربوط شرکت خواهد کرد برای محاسبه معدل کل نمره شهریورماه این قبیل دانش آموزان بدون ضریب برای نوبت اول و با ضریب ۲ برای نوبت دوم منظور می گردد و اعلام نتیجه آنان همانند سایر دانش آموزان تجدیدی خواهد بود.

ماده ۲۳- اگر دانش آموزی با عذرموجه نتواند در امتحانات هیچ یک از مواد درسی نوبت دوم و شهریورماه شرکت کند، صرف نظر از اینکه در نوبت اول نمره داشته یا نداشته باشد، آن سال تحصیلی برای وی وقفه تحصیلی محسوب می گردد.

ماده ۲۴- چنانچه دانش آموزی بدون عذرموجه در فاصله زمانی بعد از ثبت نام و قبل از برگزاری امتحانات نوبت اول مدرسه را ترک کند هر چند که نمره ارزشیابی مستمر داشته باشد آن سال تحصیلی برای وی ترک تحصیل تلقی شده و کارنامه مردودی صادر نمی گردد و اگر دانش آموزی بعد از برگزاری امتحانات نوبت اول بدون عذرموجه مدرسه را ترک کند یا نتواند در هیچ یک از امتحانات مواد درسی نوبت دوم و شهریور شرکت نماید آن سال تحصیلی برای وی کارنامه مردودی صادر می گردد.

ماده ۲۵- از دانش آموزی که در امتحانات خرداد یا شهریورماه در یک یا چند ماده درسی غیبت موجه کند در امتحانات داخلی با تأیید شورای مدرسه و در امتحانات هماهنگ با تأیید کمیسیون خاص اداره آموزش و پرورش مربوط تا دو هفته پس از پایان ایام امتحانات، از آن درس یا دروس امتحان بعمل می آید.^{۱۰}

تبصره - اخذ امتحان از غایبین موجه امتحان نهایی شهریورماه با موافقت رئیس هیئت ممتحنه بلامانع خواهد بود.

ماده ۲۶- غایبین موجه امتحانات داخلی متفرقه خرداد و شهریورماه، می توانند در صورت موافقت کمیسیون خاص اداره آموزش و پرورش محل، تا دو هفته پس از پایان ایام امتحانات، در امتحان درس یا دروس مربوط شرکت کنند.

ماده ۲۷- دانش آموزان ساعی و برجسته کلاس های دوم و سوم ابتدایی و اول راهنمایی تحصیلی با رعایت شرایط زیر و با تقاضای کتبی ولی خود می توانند در شهریورماه به ترتیب پایه سوم و چهارم ابتدایی و پایه دوم راهنمایی را امتحان داده، در صورت موفقیت به صورت جهشی به پایه چهارم و پنجم ابتدایی و سوم راهنمایی ارتقا یابند.

الف - در امتحانات خرداد حداقل معدل کل آنان ۱۸ و در کلیه دروس حداقل نمره ۱۵ کسب نموده باشند.

ب - در امتحانات شهریورماه (جهشی) دوره ابتدایی علاوه بر کسب حداقل معدل ۱۸ در کلیه دروس حداقل نمره ۱۵ کسب نمایند.

ج - در امتحانات شهریورماه (جهشی) دوره راهنمایی تحصیلی در هیچ یک از مواد درسی نمره کمتر از ۱۶ کسب ننمایند.

د - هر دانش آموز در طول هر دوره تحصیلی فقط یکبار می تواند از جهش تحصیلی استفاده نماید.

تبصره - نمرات قبول شدگان امتحان جهشی در ستون شهریورماه دفتر امتحانات و کارنامه تحصیلی ثبت و با ذکر استناد به مفاد ماده ۲۷ این آیین نامه مهر و امضاء می شود.

ماده ۲۸- مهلت اعتراض به نمرات امتحانی حداکثر ۵ روز پس از اعلام نتیجه امتحانات خواهد بود. مدیر مدرسه موظف است اوراق امتحانی معترضان را جهت تجدیدنظر در اختیار معلم مربوط و یک نفر دیگر از معلمان همان درس قرار دهد، نمره ورقه تجدیدنظر شده با امضای معلم مربوط و معلم تجدیدنظرکننده تأیید می گردد و در صورت اختلاف نظر، نظر معلم سوم واجد شرط تعیین کننده و قطعی و لازم الاجرا است.

تبصره - اعتراضات کتبی دانش آموزان کلاس سوم راهنمایی جهت بررسی و تجدیدنظر در حوزه تصحیح، توسط مدیر مدرسه به اداره آموزش و پرورش متبوع ارسال خواهد شد.

۲- به استناد مصوبه ششصد و شصت و سومین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۸۰/۳/۳۱ که طی شماره ۱۲۰/۷۹۳/۸ تاریخ ۸۰/۴/۳ ابلاغ شده است، مواد ۲۱ و ۲۲ اصلاح گردید.

۱- به استناد مصوبه ششصد و چهل و نهمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۷۹/۳/۲۶ ماده فوق اصلاح گردید و تفسیر آن در دویست و سی و چهارمین جلسه کمیسیون معین شورای مذکور تاریخ ۷۹/۴/۷

ماده ۲۹- به قبول شدگان در امتحان نهایی پایه سوم راهنمایی علاوه بر کارنامه، گواهینامه پایان تحصیلات دوره سه ساله راهنمایی تحصیلی نیز اعطا می‌شود.

فصل پنجم - سایر موارد:

ماده ۳۰- با متخلفان در امتحانات داخلی و نهایی طبق آیین‌نامه رسیدگی به تخلفات امتحانی مصوب شورای عالی آموزش و پرورش رفتار می‌شود.

ماده ۳۱- امتحانات دانش‌آموزان دوره عمومی آموزش بزرگسالان و مدارس ایرانی خارج از کشور طبق مفاد این آیین‌نامه انجام می‌گیرد.

تبصره - درس آموزش آمادگی دفاعی از جدول مواد درسی مدارس ایرانی خارج از کشور و درس ورزش از جدول مواد درسی دوره راهنمایی تحصیلی بزرگسالان (شبانه) حذف می‌شود.

ماده ۳۲- امتحانات داوطلبان آزاد پایه ششم^{۱۱} ابتدایی و دوره راهنمایی تحصیلی در صورت صدور مجوز از سوی وزارت آموزش و پرورش براساس مفاد این آیین‌نامه و دستورالعملهای مربوط و با رعایت بندهای زیر برگزار می‌شود.
الف - مواد و تبصره‌هایی از این آیین‌نامه که ناظر بر تحصیلات ضمن سال تحصیلی دانش‌آموزان است، شامل داوطلبان آزاد نخواهد شد.

ب - برای داوطلبان آزاد نمره ارزشیابی مستمر منظور نمی‌شود.

ج - داوطلبان آزاد از امتحان درس ورزش در دوره ابتدایی و راهنمایی و آموزش آمادگی دفاعی در دوره راهنمایی معاف بوده و برای آنان در دروس مذکور و انضباط نمره‌ای منظور نمی‌شود.

د - داوطلبان آزاد پایه اول راهنمایی تحصیلی که واجد شرایط مندرج در ماده ۲۷ این آیین‌نامه می‌باشند می‌توانند در شهریورماه در امتحان جهشی شرکت و در صورت احراز ضوابط مندرج در ماده مذکور به پایه سوم راهنمایی ارتقا یابند.

ماده ۳۳- ثبت‌نام مجدد دانش‌آموزان در همان پایه‌ای که قبول شده‌اند با رعایت سایر شرایط صرفاً در مدارس غیرانتفاعی یا بصورت داوطلب آزاد مجاز است.^{۱۲}

ماده ۳۴- کارنامه قبولی پایه ششم^{۱۳} ابتدایی در حکم گواهینامه پایان تحصیلات دوره ابتدایی خواهد بود.

ماده ۳۵- مواد درسی در هر پایه تحصیلی و نوع امتحان هر درس در دوره‌های ابتدایی و راهنمایی تحصیلی به شرح جدول پیوست می‌باشد.

موضوع: آیین‌نامه امتحانات دوره‌های ابتدایی و راهنمایی تحصیلی در ششصد و سی و سومین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۳۷۷/۱۲/۲۰ به تصویب رسید. صحیح است، به مورد اجرا گذاشته شود.

شورای عالی آموزش و پرورش

۱- برابر مصوبه ۲۵۷ کمیسیون مقررات تاریخ ۹۱/۸/۷ که طی شماره ۱۲۰/۴۰۵۳۴ تاریخ ۹۱/۹/۶ ابلاغ شده است، اصلاح شد.

۲- به استناد ماده ۳۷ آیین‌نامه اجرایی مدارس مصوب شورای عالی آموزش و پرورش

۳- برابر مصوبه ۲۵۷ کمیسیون مقررات تاریخ ۹۱/۸/۷ که طی شماره ۱۲۰/۴۰۵۳۴ تاریخ ۹۱/۹/۶ ابلاغ شده است، اصلاح شد.

مواد درسی و نوع امتحان پایانی هردرس در دوره ابتدایی

ملاحظات	پایه و نوع امتحان					نام درس	ردیف
	پنجم	چهارم	سوم	دوم	اول		
انشا فارسی در پایه دوم فقط جمله‌سازی خواهد بود.	شفاهی	شفاهی	شفاهی	شفاهی	شفاهی	قرآن ^{۱۴}	۱
	کتبی	کتبی	شفاهی	شفاهی	-	تعلیمات دینی ^{۱۵}	۲
	کتبی	کتبی	کتبی	کتبی	-	انشا فارسی	۳
در پایه اول نمره امتحان مواد تعلیمات دینی و مطالعات اجتماعی و در پایه دوم فقط مطالعات اجتماعی جزء فارسی منظور و جمعاً یک نمره خواهد داشت.	کتبی	کتبی	کتبی	کتبی	کتبی	املا فارسی	۴
	شفاهی	شفاهی	شفاهی	شفاهی	شفاهی	قرائت فارسی (خواندن، درک مطلب و دستور زبان فارسی)	۵
در درس تاریخ و تعلیمات مدنی، ۱۲ نمره برای درس تاریخ و ۸ نمره برای درس مدنی منظور خواهد شد.	-	-	شفاهی	-	-	مطالعات اجتماعی	۶
	کتبی	کتبی	-	-	-	تاریخ و تعلیمات مدنی	۷
در پایه‌های دوم و سوم ۵ نمره برای امتحان عملی و ۱۵ نمره برای امتحان شفاهی منظور خواهد شد.	کتبی	کتبی	-	-	-	جغرافیا	۸
	کتبی	کتبی	کتبی	کتبی	کتبی	ریاضیات	۹
	کتبی	کتبی	عملی	عملی	شفاهی	علوم تجربی و بهداشت	۱۰
درس هنر در پایه‌های اول و دوم شامل بخش‌های نقاشی و کاردستی و در پایه‌های سوم و چهارم و پنجم شامل بخش‌های نقاشی و کاردستی و خوشنویسی است. نمره هر یک از بخش‌های مذکور در کلیه پایه‌ها ۲۰ بوده و میانگین آن‌ها نمره این درس خواهد بود.	عملی	عملی	عملی	عملی	عملی	هنر	۱۱
	عملی	عملی	عملی	عملی	عملی	ورزش	۱۲
	-	-	-	-	-	انضباط	۱۳

جدول مواد درسی و نحوه ارزشیابی پایه ششم ابتدایی

نوع آزمون	نحوه ارزشیابی		نام درس	ردیف
	پایانی	مستمر		
شفاهی	۲۰	۲۰	قرآن	۱
کتبی	۲۰	۲۰	تعلیمات دینی و اخلاق	۲
شفاهی-کتبی	۲۰	۲۰	زبان و ادبیات فارسی	۳
کتبی	۲۰	۲۰	مطالعات اجتماعی و آداب زندگی	۴
کتبی	۲۰	۲۰	ریاضیات	۵
کتبی	۲۰	۲۰	علوم تجربی	۶
-	-	۲۰	هنر	۷
-	-	۲۰	سلامت و تربیت بدنی	۸
-	-	۲۰	کار و فناوری ^{۱۶}	۹
-	-	۲۰	تفکر و پژوهش	۱۰

مواد درسی و نوع امتحان پایانی هردرس در دوره راهنمایی تحصیلی

ملاحظات	نوع امتحان	نام درس	ردیف
---------	------------	---------	------

۱- به استناد مصوبه ششصد و هفتاد و هفتمین جلسه شورای عالی تاریخ ۸۱/۶/۷ امتحان درس قرآن به صورت شفاهی برگزار می‌شود. ضمناً به استناد مصوبه پانصد و یازدهمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۳۶۹/۴/۲۵ که طی شماره ۱۲۰/۵۴۳۷ تاریخ ۶۹/۵/۶ ابلاغ شده است: دانش‌آموزان اقلیت‌های دینی از شرکت در امتحان درس قرآن معاف هستند و در کارنامه آنان برای این درس نمره‌ای منظور نخواهد شد.

۲- به استناد مصوبه جلسه ۶۶۳ تاریخ ۸۰/۳/۳۱ شورای عالی آموزش و پرورش به شماره ۱۲۰/۷۹۴/۸ تاریخ ۸۰/۴/۳ «دانش‌آموزان اقلیت‌های دینی مذکور در قانون اساسی، برابر شیوه‌نامه‌های وزارت آموزش و پرورش در امتحان تعلیمات دینی خاص خود شرکت خواهند کرد. ضمناً در صورت تمایل دانش‌آموز به شرکت در امتحان تعلیمات دینی اسلامی منعی برای شرکت وی نخواهد بود.»

۳- مفاد ماده ۱۸ آیین نامه امتحانات دوره های ابتدایی و راهنمایی تحصیلی و تبصره ماده ۷ آیین نامه ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و تربیتی شامل این ماده درسی نمی‌شود.

۱۰ نمره کتبی - ۱۰ نمره شفاهی	کتبی - شفاهی	قرآن ۱۷	۱
۱۵ نمره کتبی - ۵ نمره شفاهی	کتبی - شفاهی	تعلیمات دینی ۱	۲
	کتبی	عربی ۱	۳
	کتبی	تعلیمات اجتماعی	۴
	کتبی	تاریخ	۵
	کتبی	جغرافیا	۶
	شفاهی	قرائت فارسی (خواندن و درک مطلب و دستور زبان فارسی)	۷
	کتبی	املا فارسی	۸
	کتبی	انشا فارسی	۹
	شفاهی	قرائت و مکالمه زبان خارجی	۱۰
	کتبی	دستور، درک مطلب و املا و جمله‌نویسی زبان خارجی	۱۱
	کتبی	ریاضیات	۱۲
۱۵ نمره کتبی - ۵ نمره عملی	کتبی - عملی	علوم تجربی ۱	۱۳
۸ نمره کتبی - ۱۲ نمره عملی	کتبی - عملی	شناخت حرفه و فن ۱	۱۴
	عملی	هنر	۱۵
۱۲ نمره کتبی - ۸ نمره عملی	عملی - شفاهی	تربیت بدنی	۱۶
	کتبی	آموزش آمادگی دفاعی	۱۷
	کتبی	پرورشی ^{۱۸}	۱۸
	-	انضباط	۱۹

شورای عالی آموزش و پرورش

۱- به استناد مصوبه ششصد و هفتاد و چهارمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۸۱/۲/۲۵ که طی شماره ۱۲۰/۴۰۰/۸ تاریخ ۸۱/۲/۷ ابلاغ شده است. نوع امتحان پایانی مواد درسی قرآن، عربی، علوم تجربی و حرفه و فن به شرح جدول فوق اصلاح گردید. ضمناً به استناد مصوبه پانصد و یازدهمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۳۶۹/۴/۲۵ که طی شماره ۱۲۰/۵۴۳۷ تاریخ ۶۹/۵/۶ ابلاغ شده است: دانش‌آموزان اقلیت‌های دینی از شرکت در امتحان درس قرآن معاف هستند و در کارنامه آنان برای این درس نمره‌ای منظور نخواهد شد. ضمناً به استناد مصوبه جلسه ۶۶۳ تاریخ ۸۰/۳/۳۱ شورای عالی آموزش و پرورش به شماره ۱۲۰/۷۹۴/۸ تاریخ ۸۰/۴/۳ «دانش‌آموزان اقلیت‌های دینی مذکور در قانون اساسی، برابر شیوه‌نامه‌های وزارت آموزش و پرورش در امتحان تعلیمات دینی خاص خود شرکت خواهند کرد. ضمناً در صورت تمایل دانش‌آموز به شرکت در امتحان تعلیمات دینی اسلامی منعی برای شرکت وی نخواهد بود.»

۲- به استناد مصوبه ششصد و چهل و سومین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۷۸/۱۰/۲ در مورد درس پرورشی، در هر نوبت امتحانی ۱۵ نمره به حضور فعال دانش‌آموز در کلاس و مجموعه فعالیت‌های نظری و عملی وی در طول همان نوبت و ۵ نمره دیگر به امتحان کتبی اختصاص می‌یابد.

آیین نامه ساماندهی زمان آموزش در دوره های راهنمایی تحصیلی و متوسطه

جلسه ۸۴۶ تاریخ ۱۳۹۰/۵/۲۵ - شماره ابلاغ ۱۲۰/۳۰۸۵۲ تاریخ ۱۳۹۰/۵/۲۶

به منظور ساماندهی و کیفیت بخشی ساعات آموزشی در دوره های راهنمایی تحصیلی و متوسطه (شاخه های نظری و فنی و حرفه ای)، شورای عالی آموزش و پرورش مقرر می دارد:

ماده ۱- جدول مواد درسی و ساعات تدریس هفتگی دوره سه ساله راهنمایی تحصیلی به شرح زیر اصلاح شود.^{۱۹}

ردیف	مواد درسی	ساعت هفتگی		
		سال اول	سال دوم	سال سوم
۱	قرآن و تعلیمات دینی	۴	۴	۴
۲	عربی	۲	۲	۲
۳	زبان خارجی	۲	۴	۴
۴	ادبیات فارسی	۵	۵	۵
۵	علوم تجربی	۴	۴	۴
۶	ریاضیات	۵	۴	۴
۷	تربیت بدنی	۲	۲	۲
۸	هنر	۲	۱	۱
۹	علوم اجتماعی (مدنی - تاریخ - جغرافیا)	۳	۳	۳
۱۰	حرفه و فن	۳	۳	۲+۱
۱۱	پرورشی	۱+۱	۱	۱
۱۲	آموزش دفاعی	-	-	۱+۱
جمع		۳۳+۱	۳۳	۳۳+۲

۱-۱- در سال اول راهنمایی یک ساعت از درس پرورشی به صورت تجمیعی به فعالیت های خارج از کلاس از قبیل فعالیت های هنری، فرهنگی، اردویی اختصاص می یابد.

۱-۲- در سال سوم راهنمایی، یک ساعت از درس حرفه و فن به صورت تجمیعی برای آشنایی با مشاغل و حرف گوناگون به فعالیت های اردویی و بازدید از مراکز علمی و صنعتی و یک ساعت از درس آموزش دفاعی به صورت تجمیعی برای فعالیت های عملی و اردوئی در خارج از کلاس اختصاص می یابد.

ماده ۲- جدول مواد و ساعات تدریس هفتگی پایه اول (مشترک) متوسطه روزانه به شرح جدول زیر اصلاح شود:^{۲۰}

ردیف	عناوین دروس	واحد	ساعت
۱	تعلیمات دینی و قرآن (۱)	۲+۲	۲+۲
۲	زبان فارسی (۱)	۲	۲
۳	ادبیات فارسی (۱)	۲	۲
۴	عربی (۱)	۲	۲
۵	زبان خارجی (۱)	۳	۳

۱- اصلاحات به عمل آمده در جدول مواد درسی دوره راهنمایی تحصیلی در فصل برنامه های درسی نیز اعمال گردید.

۱- اصلاحات به عمل آمده در جداول مواد درسی دوره متوسطه منضم به آیین نامه آموزشی دوره سه ساله متوسطه (در فصل آیین نامه ها) اعمال گردیده است.

۶	فیزیک (۱) و آزمایشگاه	۳	۳
۷	شیمی (۱) و آزمایشگاه	۳	۳
۸	ریاضی (۱)	۴	۴
۹	مطالعات اجتماعی	۳	۳
۱۰	علوم زیست و بهداشت	۲	۲
۱۱	تربیت بدنی (۱)	۱	۲
۱۲	درس‌های	۱	۱+۱
	انتخابی	۱	۱
جمع		۳۱	۳۲+۱

۱-۲- برای درس هایی که با آزمایشگاه همراه است در برنامه هفتگی باید حداقل یک ساعت به فعالیت‌های آزمایشگاهی اختصاص یابد.

۲-۲- در سال اول متوسطه یک ساعت از درس پرورشی به صورت تجمیعی به فعالیت های خارج از کلاس از قبیل فعالیت های هنری، فرهنگی، اردویی و ایرانگردی اختصاص می یابد.

ماده ۳- در شاخه های نظری و فنی حرفه ای، دو ساعت از ساعات هفتگی درس آمادگی دفاعی به صورت تجمیعی برای فعالیت های عملی و اردوئی در خارج از کلاس اختصاص می یابد. بر این اساس ساعت آموزش کلاسی این درس یک ساعت در هفته خواهد بود.

ماده ۴- ساعت هفتگی درس تربیت بدنی (۳) بدون کاهش واحد درسی، معادل یک ساعت در هفته تعیین می شود.

ماده ۵- در دوره ی متوسطه ی شاخه فنی و حرفه ای، آن دسته از رشته هایی که ساعات مقرر در جدول مواد درسی آن ها بیش از ۴۰ ساعت در هفته می باشد بدون تغییر در تعداد واحدهای هر درس با تعدیل ساعات دروس عمومی، تخصصی و عملی (کارگاهی، آزمایشگاهی، عملیات میدانی و ...) ساعات تدریس هفتگی آن ها برابر ۴۰ ساعت در هفته تنظیم شود

۱-۵- سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی موظف است جداول مواد درسی و محتوای برنامه های درسی رشته های مربوط را متناسب با این ماده اصلاح و پس از تأیید وزیر آموزش و پرورش ابلاغ نماید.

ماده ۶^۱- برنامه های آموزشی و تربیتی رسمی مدارس راهنمایی تحصیلی و متوسطه با رعایت جداول مواد و ساعات تدریس هفتگی مصوب شورای عالی آموزش و پرورش منحصراً در ۵ روز اول هفته ساماندهی و اجرا می شود. این مدارس می توانند روزهای پنج شنبه برای طراحی و اجرای فعالیت های مکمل و فوق برنامه تجمیعی (از قبیل فرهنگی- هنری، اردویی، ورزشی، بازدید از مراکز علمی- صنعتی، اردوهای آمادگی دفاعی و ...)، شرکت معلمان در گروه های آموزشی، آموزش های ضمن خدمت، ارتباط با خانواده ها، برگزاری دوره های آموزش خانواده و نظایر آن دایر باشند. تبصره- زمان شروع و پایان ساعات کار روزانه مدارس بر حسب شرایط جغرافیایی و افق محلی هر منطقه با پیشنهاد اداره کل آموزش و پرورش و تأیید شورای آموزش و پرورش استان ابلاغ می شود.

ماده ۷- با تصویب این آیین نامه، حسب مورد مفاد آیین نامه های مربوط در دوره راهنمایی و ماده ۱۲ و بندهای ذیل آن مندرج در آیین نامه آموزشی دوره متوسطه روزانه لغو و سایر مواد و تبصره های مغایر، اصلاح می شود.

ماده ۸- دستورالعمل های لازم برای اجرای این آیین نامه توسط وزارت آموزش و پرورش تهیه و ابلاغ می شود. موضوع: آیین نامه ساماندهی زمان آموزش در دوره های راهنمایی تحصیلی و متوسطه در هشتصد و چهل و ششمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۳۹۰/۵/۲۵ به تصویب رسید.

۱- شورای عالی آموزش و پرورش در راستای اجرای مفاد راهکارهای ۱/۱ و ۲۱/۶ سند تحول بنیادین آموزش و پرورش مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی، در جلسه ۸۵۳ تاریخ ۹۰/۱۰/۱۳ مقرر داشت متن زیر به عنوان ماده ۶ به آیین نامه ساماندهی زمان آموزش در دوره های راهنمایی تحصیلی و متوسطه الحاق و شماره مواد ۷ و قبلی اصلاح شود. (شماره ابلاغ ۱۲۰/۳۳۰۲۶ تاریخ ۹۰/۱۰/۱۹)